

LA CURSA DEL CERE

VICENT CASADÓ BURILLO

Vicepresident del CERE 1994-1996

Cap de publicacions del CERE 2001-

Quan el 1983 es fundava el CERE jo formava part de la legió d'estudiants que havia d'emigrar cap a Barcelona gairebé obligatòriament per desenvolupar els meus estudis universitaris; poca varietat s'impartia en qualsevol altre punt de Catalunya més proper a la nostra comarca riberenca. Els posteriors estudis de doctorat em continuarien allunyant uns anys més de la comarca, no tant físicament (cada cap de setmana tornava persistentment a la Ribera) com intel·lectualment (no podia dedicar gaires neurones al seguiment de les manifestacions culturals a la comarca, ja que les tenia totes ocupades en la meua recerca doctoral). El coneixement de l'existència del CERE em venia

Vicent Casadó Burillo, 2008 (foto: M. Anguera Terré)

de les converses amb Josep Sebastià (company de pis a la Ciutat Comtal i, posteriorment, un dels fundadors del CERE) i, més tard, de les activitats que anava fent al CERE la Montse, sòcia des dels primers anys de l'entitat, aviat convençuda dels principis del Centre pel mateix Josep Sebastià.

Posteriorment, l'any 1994, quan ja disposava de temps per diversificar les meues activitats, vaig entrar al CERE com a soci familiar impulsat per l'interès per la cultura de la nostra terra riberenca, en general, i pels nostres estudis sobre el patrimoni natural de la comarca, en particular. Novament encoratjats, per descomptat, per Josep Sebastià, aleshores president del CERE, vam organitzar el *I Curs d'Història Natural: la natura a la Ribera d'Ebre* que vam impartir a 13 municipis de la comarca, durant quatre hores en cadascun, l'estiu i tardor de 1994. El mateix any, a l'entorn del nucli del Grup de Natura del CERE, que funcionava com a tal especialment a la Palma d'Ebre, vam constituir la Secció d'Història Natural, que va ser la primera secció formalment constituïda dins del CERE i tal com preveïen els seus estatuts originals aprovats en la seua fundació el 1983. Després vindria la creació d'altres seccions dins del Centre i el pas de diferents juntes directives i presidents. A nivell particular, vindria el ser cap de la Secció d'Història Natural des de 1994, vicepresident com a delegat de la Secció de 1994 a 1996, coordinador de la *Miscel·lània* i posteriorment editor des de 1997 i cap de publicacions des de 2001.

Aquest 2008 es compleixen 25 anys des de la fundació del CERE i, particularment, he seguit més o menys ininterrompudament les diverses juntes directives des de fa 14 anys i, per tant, he seguit directament des de la direcció més de la segona meitat de la vida del nostre Centre. L'esperit inicial dels seus fundadors i les primeres activitats no les vaig viure directament però es pot deduir després de llegir els escrits de les introduccions i memòries d'activitats publicats als primers números de la *Miscel·lània*: un interès per la cultura comarcal en general, per aquells aspectes de cadascun dels pobles riberencs independentment de la temàtica d'estudi propis de cada un, i fins i tot, en molts amb recerques multidisciplinàries a l'estil dels estudiosos de la primera meitat de segle xx. Un centre d'estudis on es prioritzaven els estudis envers la comarca fets pels mateixos fundadors i socis de l'entitat i la defensa del patrimoni propi: arqueològic, arquitectònic, documental, natural, etnològic... i on per salvaguardar-los uns dels cavalls de batalla principals eren la demanda d'un arxiu i un museu propis de la Ribera d'Ebre. Durant aquests anys aquesta línia s'ha seguit a les diverses juntes amb més o menys daltabaixos.

Personalment, durant els darrers cinc anys he tingut contacte amb el món de l'atletisme des de les categories inferiors. Compaginant la visió de l'atletisme, els atletes, els equips, els entrenaments, les competicions... amb les meues activitats al CERE, he observat uns grans paral·lelismes.

Les curses atlètiques es poden agrupar en dos grans blocs, les competicions de velocitat (100 i 200 m) i les de fons o resistència (1.500, 5.000 m i més). La majoria de jóvens quan s'inicien en l'atletisme corren les curses curtes, de velocitat, són molt explosius però és que tampoc no tenen gaire resistència.

Amb el temps i l'edat guanyen resistència i es passen a les curses de fons, també perquè amb els anys es perd aquella velocitat i arrencada explosiva. A l'atletisme competitiu pocs d'aquells nens que corrien velocitat arriben i la majoria dels que ho fan corren ja curses de fons, i es mantenen a l'elit durant anys, combinant diverses distàncies. Els que encara corren velocitat són pocs, els més jòvens i deixen de ser competitius molt abans, de manera que desapareixen de l'escenari atlètic sense passar a altres disciplines, es cremen; no és gens estrany que en atletisme els principals casos de dòping es donin entre aquests atletes de velocitat, ja que la velocitat, l'arrencada, l'explosivitat és fisiològicament el que primer es perd... i després queda durant molts més anys el fons, la resistència. És clar que hi ha un tercer grup de curses, les de mig fons (400 i 800 m), que combinen una gran velocitat mantinguda durant un cert temps i que requereixen ja una certa resistència; però els atletes que les practiquen són pocs, pocs ho aguanten físicament, però tampoc psicològicament, per l'alta capacitat de sacrifici que requereixen, són uns quants masoquistes! Quant a l'espectacle, probablement són les curses de velocitat les que més expectació desperten entre els aficionats: la competitivitat està assegurada durant els pocs segons que separen el tret de sortida del moment de creuar la línia d'arribada, no hi ha moment per al descans, per controlar l'adversari, per rectificar, per a estratègies; és una competició purament física i escassament psicològica. Però hi ha altres curses, probablement molt més interessants, ja que combinen amb la potència física, la capacitat de sacrifici i l'estratègia, propietats que haurien de caracteritzar l'espècie humana, encara que no és l'única que les manifesta.

Vicent Casadó, cap de publicacions del CERE, durant la presentació de la Miscel·lània del CERE núm. 18. Tivissa, 2008 (foto: M. Anguera Terré)

Aquestes característiques es poden desenvolupar encara més en els esports d'equip, però l'atletisme mateix, tot i semblar un esport individual, també és d'equip. Hi ha moltes competicions que es desenvolupen per equips, on se sumen les actuacions dels atletes a les diferents proves, a més de fer algunes curses conjuntes com els relleus. Per aconseguir l'equip una bona puntuació cal que tingui bons resultats a les diferents proves, no només a les de velocitat, per a alguns més espectaculars, també al mig fons, al fons, als concursos (salts, llançaments...) i als relleus. L'equip funciona bé quan actua com a conjunt i puntuen els atletes de velocitat i els de resistència, els més jòvens i els més veterans, cadascú en la seua prova òptima. Però un apunt, els atletes que mantenen una gran punta de velocitat tot i superar una certa edat ho fan a expenses de seguir un entrenament tan específic i intens que es cremen abans que la resta i ja no són aptes per a la resta de proves, la seua vida esportiva és molt més curta i no arriben a la veterania dins l'atletisme.

Els paral·lelismes entre un equip d'atletisme i el món de l'associacionisme, i en concret d'una associació de caire cultural, com un centre o un institut d'estudis, són clares per al qui les vulgui veure. Una associació ha de tenir corredors de totes les proves, de totes les edats, i segons aquesta i les aptituds de cadascú, uns faran velocitat i desbordaran explosivitat, altres seran corredors de resistència i aportaran experiència, alguns elegits faran les dos coses i correran mig fons. Entre tots els associats uniran esforços i l'equip sumarà punts, procurant sempre no cremar els velocistes i reciclar-los a altres proves quan encara hi estan a temps, i no desfer-se dels més veterans, que en una marató encara faran parlar, o si més no acabaran sent nous entrenadors.

Parlar de regeneració o de canvi generacional en aquest equip és un error perillós, ja que si eliminem totes les generacions i volem deixar-ne una de sola, ni que sigui la més jove, l'equip deixarà de sumar punts, només funcionaran les individualitats, que podran guanyar títols però només en les competicions individuals i no en els encontres per equips. Tardarem a tornar a tenir un equip complet, coherent, guanyador. El que sí que s'ha d'evitar és, pel mateix motiu, que l'equip s'envelleixi, perquè després mancaran els triomfs juvenils i l'equip es veurà abocat a la desaparició per manca d'una realimentació generacional (que no canvi generacional) imprescindible per augurar 25 o més anys d'èxits a tot l'equip d'atletes.

Tornant al CERE, per si algú havia pensat en algun moment que l'havia abandonat, desitjo que continuï molts anys més sent un centre d'estudis, seguint amb la idea que des de la seua fundació s'ha tingut d'entitat multidisciplinària que organitza i dóna suport a estudis de tota mena sobre la nostra comarca, especialment dels estudiosos i associats que la integren, i que vetlla pel seu patrimoni humà, històric, natural, arquitectònic..., i no només des de l'estudi i des de la seua divulgació, sinó també, sempre que sigui necessari, amb un tarannà reivindicatiu.

Flix-l'Hospitalet de l'Infant, tardor de 2008